

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/25/2022
Identifikačné číslo spisu:	3719201039
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3719201039.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a Mgr. Miroslava Šeptáka v spore žalobkyne K. F. K., narodenej XX. O. XXXX, K. G., V. XXXX/XX, zastúpenej advokátkou Mgr. Stanislavou Tichou, Považská Bystrica, Zákvašov 1519/55 proti žalovaným 1/ mestu Považská Bystrica, Centrum 2/3, Považská Bystrica, IČO: 00 317 667 a 2/ Mestskej dopravnej spoločnosti a. s. Považská Bystrica, Za Orlovským mostom 300, IČO: 36 611 131, zastúpení spoločnosťou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., Považská Bystrica, Centrum 18/23, IČO: 46 528 644, o neplatnosť právneho úkonu, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/ 35/2020 zo 16. septembra 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom sp. zn. 19Co/35/2020 zo 16. septembra 2020 potvrdil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 6C/15/2019 - 148 z 13. novembra 2019 o zamietnutí žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy č. 438/2018/ OdNsM z 11. decembra 2018 uzatvorenej medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanou 2/ ako kupujúcou, predmetom, ktorej bol odplatný prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa k. ú. K. G., pozemkov parcelných č. C KN č. XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 2 223 m², C KN č. XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 51 m², C KN č. XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 102 m² zapísaných na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX za kúpnu cenu vo výške 28,30 eur za m², stanovenú znaleckým posudkom č. 42/2018 vyhotoveným znalcom Ing. Bohuslava Lučivjanským, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Považská Bystrica katastrálny odbor dňa 15. marca 2019 pod I.-XXX/XXXX; žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalobkyni.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami §137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 9b ods. 1 a 2, § 6 ods. 1, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 2 písm. a) § 9a ods. 1 a 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších ich predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žalobkyňa má na podanej žalobe naliehavý právny záujem z dôvodu, že predmetom konania je žaloba týkajúca sa hospodárenia obce s majetkom, pričom kontrolu obce vykonáva hlavný kontrolór obce, Najvyšší kontrolný úrad, prokuratúra a tiež občania obce, ktorí môžu podať občianskoprávnu žalobu podľa § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí. Vzhľadom na závažnosť sankcie v podobe neplatnosti právneho úkonu prevodu majetku obce, aktívna legitímácia sa vzťahuje iba na prípady najzávažnejšieho porušenia povinností vyplývajúcich z § 9a zákona o majetku obcí. Vychádzajúc z dikcie zákona, pri negatívnej formulácii § 9b zákona o majetku obcí sa neplatnosti právneho úkonu alebo určenia vlastníctva obce k prevedenému majetku obce nemožno domáhať, ak išlo o prevod na základe obchodnej verejnej súťaže, dražby, priameho predaja najmenej za cenu stanovenú podľa osobitného predpisu a ani v tom prípade, ak išlo o niektorých z iných spôsobov prevodu, ktoré zákon pripúšťa. S účinnosťou od 1. januára 2011 na základe zákona č. 507/2010 Z. z. boli spresnené podmienky uplatnenia tejto výnimky, ktorá sa má uplatniť len vtedy, ak by použitie súťažných postupov malo viesť k narušeniu alebo poškodeniu iného významného záujmu obce alebo práv ich občanov. Takýmito prípadmi môžu byť prevody majetku obce na verejnoprospešné účely alebo zo sociálnych dôvodov, ak ide o právnickú osobu, ktorá nie je podnikateľom, prevody majetku obce malej hodnoty alebo pozemkov nízkej výmery, ako aj prevody garáží, ateliérov alebo nebytových priestorov do vlastníctva nájomcu podľa zákona o vlastníctve bytov. Obec môže vo všeobecne záväznom nariadení určiť, ktoré typy prípadov bude považovať za hodné osobitného zreteľa. Každý prípad však treba posúdiť individuálne a o každom by malo obecné zastupiteľstvo rozhodnúť trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov. Skutočnosť, že prevod vlastníctva majetku obce sa realizoval podľa § 9a ods. 8 zákona o majetku obcí, je potrebné uviesť v uznesení obecného zastupiteľstva, a to aj vzhľadom na § 9b zákona o majetku obcí, ktorý zaviedol aktívnu legitímáciu na určenie neplatnosti právneho úkonu alebo určenia vlastníctva pre obyvateľov obce v prípade porušenia povinností vyplývajúcich z § 9a ods. 1 zákona o majetku obcí. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie posúdil žalobu ako nedôvodnú. Vychádzajúc z § 137 písm. d) CSP v spojení s § 9b zákona o majetku obcí, súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobkyňa má aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o neplatnosť právneho úkonu, ktorým bol majetok obce prevedený na tretiu osobu, lebo ako fyzická osoba (občan) má v meste Považská Bystrica trvalý pobyt. Žaloba však môže byť úspešná len za podmienky, že mesto prevod nezrealizovalo na základe verejnej obchodnej súťaže, dražbou alebo priamym predajom najmenej za cenu stanovenú znaleckým posudkom alebo spôsobom, ktorý zákon pripúšťa.

2.1. Pri prevode vlastníctva majetku obce má obec prednostne postupovať podľa § 9a ods.1 až 7 zákona o majetku obcí. Uplatňovanie § 9a ods. 8 zákona o majetku obcí má byť absolútnou výnimkou z pravidiel uvedených v § 9a ods.1 až 7, aj to len pri kumulatívnom splnení tam uvedených podmienok. Aj v týchto prípadoch obec nemôže strácať zo zreteľa všeobecnú zásadu hospodárneho a efektívneho nakladania s majetkom obce. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že prevod predmetných nehnuteľností bol zrealizovaný spôsobom, ktorý zákon o majetku obcí pripúšťa, a to s poukazom na § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí, teda nebol vykonaný verejnou obchodnou súťažou, dražbou, ani priamym predajom najmenej za cenu stanovenú znaleckým posudkom (ako to predpokladá § 9a zákona o majetku obcí), a to z dôvodov hodných osobitného zreteľa, o ktorých mestské zastupiteľstvo preukázateľne a nesporne rozhodlo trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že osobitný zreteľ v uznesení, mestské zastupiteľstvo v súlade s § 9a zákona o majetku obcí aj riadne zdôvodnilo uvedením, že sa jedná o prevod „ako hodného osobitného zreteľa za účelom rekonštrukcie autobusového nástupišťa v rámci zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti dopravy a cestujúcich v danej lokalite“. V konaní bolo nesporné, že boli dodržané aj ďalšie zákonné podmienky prevodu v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí, a to zverejnenie zámeru previesť majetok obce týmto spôsobom najmenej 15 dní pred schvaľovaním prevodu obecným/mestským zastupiteľstvom na svojej úradnej tabuli a na svojej internetovej stránke, pričom tento zámer bol zverejnený počas celej tejto doby. Niet teda pochyb, že sa jednalo o zákonný spôsob prevodu majetku obce, ktorý bol vykonaný spôsobom, ktorý zákon pripúšťa.

2.2. K argumentácii žalobkyne súd prvej inštancie poukázal na to, že pojem „dôvod hodný osobitného

zreteľa“, zákon o majetku obcí nekonkretizuje a je na výlučnom posúdení mestského zastupiteľstva v rámci výkonu samosprávy mesta. Jedinou podmienkou je, že tento dôvod musí byť schválený trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov mestského zastupiteľstva. Táto kompetencia je zákonom daná len obecnému zastupiteľstvu ako kolektívnemu orgánu obce, preto nie je možné ani v zásadách hospodárenia s majetkom obce túto kompetenciu preniesť na iný orgán obce, napr. na starostu obce. Účelom tejto úpravy bolo umožniť obciam reagovať na špecifické situácie v súvislosti s prevodom ich majetku a v týchto odôvodnených prípadoch postupovať inak, ako ustanovuje zákon. Malo by ísť o prípady, kedy by bolo neprimerane tvrdé postupovať podľa zákona, alebo by tým vznikli neprimerane vysoké náklady. Obec/mesto si môže individuálne vypracovať zásady, v ktorých vo všeobecnosti upraví, ktoré prípady bude možné považovať za hodné osobitného zreteľa pri prevode majetku obce. Existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa má bez akýchkoľvek pochybností vyplývať z miestnych pomerov v obci. Každý prípad je však potrebné posudzovať individuálne a musí o ňom rozhodnúť mestské zastupiteľstvo trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov. Splnenie uvedenej podmienky súd prvej inštalácie považoval za splnené. Prevod bol jednohlasne schválený všetkými poslancami mestského zastupiteľstva, pričom s ním vyslovili súhlas aj všetky poradné orgány mesta. Rekonštrukcia autobusového nástupišťa bola zaradená aj do zoznamu projektových zámerov v rámci Regionálnej integrovanej územnej stratégie Trenčianskeho kraja na roky 2014 - 2020, na ktorej tvorbe sa podieľalo aj mesto Považská Bystrica (žalovaný 1/), tiež s ňou počítal aj Plán dopravnej obslužnosti mesta Považská Bystrica, ktorý je základným dokumentom mesta v oblastiestskej hromadnej dopravy. Preukázateľne bolo zdôvodnenie osobitného zreteľa v súlade s potrebami obce vo vzťahu k budúcemu využitiu prevádzaných pozemkov. Zámerom žalovanej 2/ ako kupujúcej bolo vysporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom, ktoré už užívala na základe nájomnej zmluvy, a to za účelom zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti dopravy, ako aj cestujúcich v lokalite autobusovej stanice v rámci rekonštrukcie autobusového nástupišťa. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, ako aj z predloženej katastrálnej mapy bolo nepochybné, že prevádzané pozemky tvoria jeden ucelený územný areál s autobusovou stanicou a sú tak príslušným pozemkom k pozemkom vo vlastníctve žalovanej 2/, na ktorých sa nachádza autobusová stanica. Prevádzané pozemky boli žalovaným 1/ nevyužívané a do budúcnosti z uvedeného dôvodu pre žalovaného 1/ nie sú samostatne využiteľné. Tieto špecifické miestne podmienky sami o sebe odôvodňujú postup žalovaného 1/ v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí, kedy sa verejná súťaž nevyžaduje a trhové podmienky by mohli byť kontraproduktívne. Napokon súd prvej inštalácie podotkol, že uvedené je v súlade aj s metodickým usmernením Ministerstva financií, keď osobitný zreteľ by mal byť obcou použitý na verejnoprospešné účely, čo v danom prípade nepochybne bolo, keďže sa jednalo o zlepšenie kvality dopravy v meste, zabezpečenie plynulosti a bezpečnosti dopravy a cestujúcich. V danom prípade teda nemožno hovoriť o obchádzaní zákona, o svojvoľnom či nezákonnom konaní žalovaného 1/. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj argumentáciu žalobkyne, že predmetom prevodu boli len pozemky, nie inžinierske stavby na nich. Vychádzajúc z LV č. 9321, k. ú. Považská Bystrica sú prevádzané pozemky označené ako zastavané plochy, pričom sú označené kódom 22, čo znamená, že sú využívané ako pozemky, na ktorých je postavená inžinierska stavba (cestná, miestna, účelová, lesná, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti). Zo stanoviska Mestského úradu Považská Bystrica z 18. februára 2019 vyplýva, že konkrétne pozemok parcelného č. C KN XXXX/XXX k. ú. K. G., v zmysle územného plánu slúži ako účelová areálová komunikácia autobusovej stanice a jej nástupišťestskej, prímestskej a diaľkovej autobusovej dopravy. Severovýchodná časť je zároveň súčasťou evidovanej verejnoprospešnej stavbyestskej a prímestskej hromadnej dopravy - autobusová stanica - rekonštrukcia/ prestavba.

2.3. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry je účelová komunikácia považovaná za súčasť pozemku, nie za samotnú vec (stavbu). V tejto súvislosti súd prvej inštalácie poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky, v zmysle ktorého sú účelové komunikácie druhom pozemku a predstavujú určité stvárnenie či spracovanie jeho povrchu. Nemôžu byť preto súčasne pozemkom a súčasne stavbou v občianskoprávnom zmysle ako dve rozdielne veci, ktoré by mohli mať rozdielny právny režim (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 766/2011 zo 17. októbra 2012). Za správny treba považovať aj jeho záver, že na žalovanú 2/ nadobudnutím vlastníckeho práva k pozemku, prešli spolu s pozemkom aj jeho vyššie vymenované súčasti a to aj vtedy, ak neboli uvedené v listine svedčiacej o nadobudnutí vlastníctva k pozemku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/18/2011 z 30. augusta 2012).

2.4. Napokon súd prvej inštalácie skonštatoval, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ani bremeno tvrdenia, žeby inžinierske stavby nachádzajúce sa na prevádzaných pozemkoch boli stavbou v zmysle občianskoprávných predpisov (nielen v zmysle stavebného zákona). Tieto nie sú samostatne zapísané na liste vlastníctva, neboli preto ani samostatným predmetom kúpnej zmluvy a teda ako také, predstavujú len určité spracovanie povrchu a nie sú samostatnými stavbami. Sú teda súčasťou pozemku a boli nepochybne ako celok prevedené spolu s pozemkami, spolu aj ocenené, ako „zhodnotenie“ prevádzaných pozemkov. Za irelevantné považoval zistenie pre konštatovanie (ne)platnosti prevodu, či je žalovaná 2/ vlastníkom spevnených plôch, alebo týmto zostal žalovaný 1/, či tretia osoba. Aj v prípade, ak by bolo v konaní preukázané, že žalovaná 2/ nie je vlastníkom spevnených plôch, súd prvej inštalácie skonštatoval, že otázka oprávnenosti či neoprávnenosti žalovanej 2/ rekonštruovať spevnené plochy je pre dané konanie irelevantná a týka sa vzťahu žalovaného 1/ a žalovanej 2/, prípadne inej osoby ako vlastníka spevnených plôch. Preukázateľne sa rekonštrukcia autobusového nástupišťa vrátane prilahlých prevádzaných pozemkov realizuje, resp. sa zrealizovala, čím bol naplnený účel prevodu a podľa tvrdenia žalovanej 2/ v súčasnosti spevnené plochy už ani neexistujú. Zároveň súd prvej inštalácie poukázal na to, že v prípade, ak by spevnené plochy neboli predmetom ocenenia, pri danom spôsobe prevodu zákon ocenenie prevádzaných pozemkov nepožaduje, teda ani iné zistenie by nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V konaní tiež nebolo preukázané, žeby prevodom došlo k ujme tretích osôb, žeby sa zabránilo vstupu na okolité športoviská, ktoré majú preukázateľne samostatné vstupy.

2.5. V závere súd prvej inštalácie dodal, že pokiaľ žalobkyňa namietala neplatnosť zmluvy v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 137 písm. c) CSP, tomuto ustanoveniu nezodpovedala formulácia žalobného petitu, keďže v zmysle citovaného ustanovenia sa možno domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je (napr. určenia vlastníckeho práva a pod.) a nie určenia neplatnosti zmluvy, čo je určenie právnej skutočnosti. Posúdením žaloby podľa § 137 písm. d) CSP v spojení s § 9b zákona o majetku obcí sa existencia naliehavého právneho záujmu nemusela preukazovať. Ak však žalobkyňa namietala neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ustanovenie § 9b zákona o majetku obcí je vyslovene len konkretizáciou, zúžením § 39 Občianskeho zákonníka v tom smere, že vylučuje možnosť uplatnenia neplatnosti zmluvy z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Navyše výslovne určuje, iba ktoré porušenie zákona je dôvodom na neplatnosť. Iné dôvody, aj keby napĺňali podstatu vyplývajúcu z § 39 Občianskeho zákonníka nie je možné pri žalobe podľa § 9b zákona o majetku obcí akceptovať. Podľa názoru súdu prvej inštalácie, ak by sa žalobkyňa mienila domáhať neplatnosti zmluvy v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka podľa § 137 písm. c) CSP (pri správnej formulácii petitu), musela by preukazovať naliehavý právny záujem, keďže osobitný zákon neoprávňuje žalobkyňu na podanie takejto žaloby. Súd sa preto zaoberal aj touto pre konanie podstatnou právnou skutočnosťou. V danom prípade žalobkyňa nie je účastníkom neplatnosťou namietanej kúpnej zmluvy. Aktívne legitimovaným na podanie určovacej žaloby môže byť aj subjekt, ktorý nie je účastníkom právneho vzťahu, ak sa žalovaný právny vzťah týka jeho právnej sféry a vyhovenie takejto žalobe by malo priaznivý dopad na jeho právne postavenie. Súd prvej inštalácie po oboznámení sa so žalobou a s listinnými dôkazmi skonštatoval, že žalobkyňa nemá právny záujem na požadovanom určení. Mimo zákonný rámec nemôžu byť žaloby o určenie neplatnosti právnych úkonov, ktoré robí subjekt verejného práva, napr. obec, používané ako prostriedok kontroly občanov pri nakladaní s verejným majetkom. Na účely kontroly subjektov verejného práva sú ustanovené iné zákonné prostriedky kontroly (pri obciach napr. oprávnenia hlavného kontrolóra obce, príslušnej prokuratúry, poslancov obecného zastupiteľstva, Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky). V opačnom prípade by sa vytvoril neželaný stav, kedy každý subjektívne nespokojný občan by mohol vykonávať oprávnenia, ktoré sú zverené príslušným orgánom. Na základe uvedeného žalobu ako nedôvodnú preto zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP.

3. Odvolací súd po zrekapitulovaní skutkového stavu, právnom posúdení sa stotožnil so záverom súdu prvej inštalácie, že prevod majetku z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí bol realizovaný zákonným spôsobom. Pokiaľ zámer previesť majetok z dôvodu hodného osobitného zreteľa, o ktorom bolo na zasadnutí mestského zastupiteľstva rozhodnuté trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov, bol počas zákonnej doby zverejnený, osobitný zreteľ zdôvodnený, prevod majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa odsúhlasený, boli splnené zákonné podmienky pre výnimku vyplývajúcu z § 9 ods. 1 až 7 zákona o majetku obcí, vrátane toho, že prevod vlastníctva majetku obce sa musí vykonať na základe obchodnej verejnej súťaže, dražby alebo

priamym predajom najmenej za cenu vo výške všeobecnej hodnoty majetku stanovenej podľa osobitného predpisu. Odvolací súd preto skonštatoval, že pri prevode majetku obce na žalovanú 2/, ktorá žiadala o prevod majetku, boli splnené všetky podmienky vyplývajúce z § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí. Zákon o majetku obcí v § 9b ods. 1 vymedzuje subjekty oprávnené domáhať sa neplatnosti právneho úkonu a stanovuje obsah právneho úkonu, ktorý môže byť žalobou podanou na súde namietaný. Zákon na podanie žaloby výslovne oprávňuje len fyzické osoby, ktoré majú v obci trvalý pobyt, pričom tieto osoby sa môžu domáhať neplatnosti právneho úkonu týkajúceho sa iba prevodu majetku obce na tretiu osobu z dôvodu, že prevod majetku obce nebol realizovaný na základe obchodnej verejnej súťaže, dražbou alebo priamym predajom, najmenej za cenu stanovenú podľa osobitného predpisu, okrem prípadov, keď tento zákon iný spôsob prevodu pripúšťa. V danom prípade žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt v obci, ktorá prevod majetku realizovala, bola aktívne legitimovaná vo veci podania žaloby o neplatnosť predmetného právneho úkonu, lebo jej právo domáhať sa neplatnosti právneho úkonu vyplýva z osobitného predpisu (§ 9b ods. 1 zákona o majetku obcí v spojení s § 137 písm. d) CSP. Predmetom prevodu boli pozemky registra „C” evidované na katastrálnej mape ako zastavané plochy a nádvoría, pozemky, na ktorých sú postavené inžinierske stavby - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť. Správa katastra ako orgán štátnej správy je súčasťou výkonnej moci štátu a je v jej kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe vkladu práv k nehnuteľnostiam. Žalovaný 1/ prevádzal nehnuteľnosti tak, ako boli zapísané na LV č. XXXX. Nebola preto dôvodná námietka žalobkyne, že predmetom prevodu boli iné nehnuteľnosti, ako tie, s ktorými žalovaný 1/ bol oprávnený nakladať. Záver, že námietka žalobkyne nie je dôvodná je možné vyvodiť tiež aj zo znaleckého posudku č. 42/2018, z ktorého vyplýva, že predmetné pozemky sú využívané podľa listu vlastníctva ako zastavaná plocha a nádvoría, konkrétne ako časť vstupnej cesty do areálu autobusového nástupištia a časť ochranných trávnatých plôch lemujuúcich areál autobusového nástupištia a ako vnútorná obvodová komunikácia areálu. V znaleckom posudku č. 42/2018 sú v časti 1. g) Vymenovanie jednotlivých pozemkov a stavieb vymenované pozemky a stavby, ktoré nie sú predmetom ohodnotenia, medzi ktoré znalec Ing. Lučivjanský zaradil “spevnené plochy (vozovka, obrubníky, trávnaté plochy), ploty, zábradlia a prípadné nadzemné a podzemné inžinierske siete a iné investície (napr. mestský a cestný mobiliár, trvalé porasty) na hodnotených pozemkoch”. Povinnosť previesť samostatne spevnené plochy, nie je možné vyvodiť ani z nájomnej zmluvy č. 126/2016-OdNsM uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/, v ktorej podľa názoru žalobkyne mali účastníci zmluvy uznať, „že na predmete nájmu sa nachádza komunikácia, nielen mazanina”. Uzavretá nájomná zmluva totiž vôbec neobsahuje „dohodu” zmluvných strán o tom, či na predmetnej nehnuteľnosti sú spevnené plochy. V zmluve je obsiahnuté, za akým účelom sa nájom/nájomná zmluva uzatvára s tým, že účelom nájmu bolo zabezpečenie právneho vzťahu k predmetu nájmu, za účelom rekonštrukcie autobusovej stanice v Považskej Bystrici a príľahlej komunikácie a vybudovanie zastávok mestskej hromadnej dopravy na železničnej stanici v oboch smeroch s osvetlením a informačným systémom. Pokiaľ v kúpnej zmluve sú označené nehnuteľnosti, s ktorými žalovaný 1/ bol oprávnený nakladať a tieto previesť na žalovanú 2/, nemožno tento právny úkon považovať za neplatný z dôvodu, že predmetom prevodu mali byť aj iné samostatné veci, vlastnícky patriace žalovanému 1/. Znaleckým posudkom boli ocenené prevádzané nehnuteľnosti, preto nemá vplyv na platnosť právneho úkonu argumentácia žalobkyne, že právny úkon je neplatný, lebo predmetom ocenenia neboli spevnené plochy (cestné teleso). Pokiaľ ide o kúpnu cenu, táto bola stanovená dohodou zmluvných strán na základe znaleckého posudku (čl. III zmluvy), pričom v prípade prevodu majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa, zákon o majetku obcí nevyžaduje, aby kúpna cena bola znaleckým posudkom stanovená.

3.1. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobkyne, že predmet prevodu nie je v súlade s uznesením mestského zastupiteľstva a je v rozpore s obsahom kúpnej zmluvy z dôvodu, že žalovaný 1/ ako stavebný úrad povolil rekonštrukciu krytu poškodenej vozovky a rekonštrukciu obslužných komunikácií, ktorú žalovaný 1/ stavebníkovi - žalovanej 2/ podľa jeho vlastného vyjadrenia nepreviedol do vlastníctva. Uznesením mestského zastupiteľstva č. 103/2018 z 20. augusta 2018, mestské zastupiteľstvo určilo v súlade s § 5 ods. 4 písm. k) Zásad hospodárenia s majetkom mesta Považská Bystrica a následne schválilo zákonným spôsobom prevod majetku v prospech žalovanej 2/ za účelom rekonštrukcie autobusového nástupištia. Podľa obsahu uzavretej kúpnej zmluvy (čl. II. predmet zmluvy, bod 3) predávajúci predáva a kupujúci kupuje predmet kúpy za účelom rekonštrukcie autobusového

nástupišťa. Medzi uznesením mestského zastupiteľstva a obsahom kúpnej zmluvy, pokiaľ ide o účel prevodu nie je žiadny rozpor. Nie je/nebolo žiadnou prekážkou povolenie rekonštrukcie krytu poškodenej vozovky a rekonštrukciu obslužných komunikácií, ak predmetom prevodu boli pozemky - zastavané plochy a nádvoría. Na základe uvedeného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu procesnému postupu odvolacieho súdu uviedla, že odvolací súd i napriek predloženým novým dôkazom v odvolacom konaní nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie. Predložené dôkazy označené odvolacím súdom ako novoty predstavujú dôkazy, ktorými malo byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Práve posúdenie, či spevnené plochy nachádzajúce sa na prevádzaných pozemkoch sú stavby, ktoré môžu byť predmetom samostatných občianskoprávných vzťahov, sú pre posúdenie veci relevantné, nakoľko ak bol prevod pozemkov schválený za účelom rekonštrukcie autobusového nástupišťa, ktorého súčasťou je aj okružná účelová komunikácia na prevádzaných pozemkoch a jeho rekonštrukcia, nebola naplnená dikcia zákona o majetku obcí vo vzťahu k odôvodneniu osobitného zreteľa, pretože schválenie prevodu pozemku za účelom rekonštrukcie cestnej komunikácie nachádzajúcej sa na nej, bez súčasného prevodu cestnej komunikácie je nelogické a vzniká rozpor skutkového stavu so stavom právnym. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľka nesúhlasila s právnou argumentáciou odvolacieho súdu. Tvrdila, že pre zdôvodnenie prípadu osobitného zreteľa je nevyhnutné, aby tento dával jednoznačnú a logickú odpoveď na to, prečo ide o prípad hodný osobitného zreteľa a aby zdôvodnenie prevodu neobsahovalo niekoľko dôvodov prevodu, na ktoré sa vzťahujú iné ustanovenia zákona o majetku obcí. Podotkla, že mesto ani pri prevode pozemkov pod autobusovým nástupišťom v roku 2007, nepreviedlo stavbu autobusového nástupišťa, ktoré bolo predmetom rekonštrukcie a dôvodom osobitného zreteľa. Aj zo samotného zdôvodnenia uznesenia mestského zastupiteľstva vyplýva, že žalovaná 2/ je vlastníkom pozemkov, nie vlastníkom autobusového nástupišťa. Dovolateľka považovala za vylúčené, aby sa prevod pozemkov uskutočnil za účelom rekonštrukcie stavby, ktorá vlastnícky patrí inej osobe teda žalovanému 1/. V tejto súvislosti dodala, že existencia osobitného zreteľa musí byť zdôvodnená tak, aby bolo jednoznačné a neodporujúce aktuálnemu skutkovému a právnemu stavu. Podľa názoru dovolateľky doposiaľ rozhodovacou praxou odvolacieho súdu nebola vyriešená otázka posúdenia zdôvodnenia osobitného zreteľa pri prevode majetku obce v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí tak, aby nedochádzalo k zneužívaniu a rozkrádaniu obecného majetku, čo zodpovedá aj úmyslu zákonodarcu, ktorý určil obmedzenia obce pri nakladaní s majetkom za účelom ochrany majetku obce pred jeho zneužitím a pred nehospodárnym nakladaním, ako aj zabezpečiť jeho, čo najefektívnejšie zhodnocovanie a zveľaďovanie. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie alternatívne zmeniť a žalobe vyhovieť. Uplatnila si náhradu trov konania.

5. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu sa nestotožnili s uplatnenými dovolacími dôvodmi, považovali ich za nedôvodné a právne irelevantné. Poznamenali, že žalobkyňa opakovane prednáša skutočnosti uvádzané už v rámci konaní na súdoch nižších inštancií. Stotožnili sa s právnym posúdením veci odvolacím súdom v tom, že prevod majetku obce sa uskutočnil v súlade s § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí a príslušnými predpismi. Žalobkyňa nesprávne interpretuje uznesenie mestského zastupiteľstva, na ktorého schválení sa podieľala ako neurčité, zmätočné s poukazom na niekoľko domnelých dôvodov prevodu. V konaní bolo preukázané, čomu zodpovedá rozsudok súdu prvej inštancie, aj stanovisko Okresnej prokuratúry Považská Bystrica č. PD 24/19/3306-12 z 22. februára 2019 a stanovisko Krajskej prokuratúry Trenčín č. KD 101/19/3300-2 zo 14. mája 2019, že dôvodom prevodu bol dôvod hodný osobitného zreteľa za účelom rekonštrukcie autobusového nástupišťa v rámci zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti dopravy a cestujúcich v danej lokalite, teda konkrétny, určitý, preukázaný a schválený dôvod prevodu v súlade s platnými právnymi predpismi, zodpovedajúci skutkovému aj právnemu prípadu v danej veci. Navrhli dovolanie zamietnuť; uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej

neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia (§ 438 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1 a 3 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý

proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

17. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, ktorý znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (tzv. novôt) je takto prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu a spravuje sa zásadou koncentrácie konania. Jednou zo základných procesných povinností strán sporu je povinnosť tvrdiť. Schopnosť strany uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore (§ 150 CSP). Nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť teda uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce, má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci.

18. Zo skutkových tvrdení uvedených žalobkyňou v žalobnom návrhu vyplýva, že dôvodom namietanej neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/, bolo nedostatočné odôvodnenie existencie dôvodu hodného osobitného zreteľa ako výnimky z postupu v zmysle § 9a ods. 1 až 7 zákona o majetku obcí, pri prevode majetku obce podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí. Dovolateľka v konaní pred súdom prvej inštancie pred vyhlásením dokazovania za skončené nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy, preto odvolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, z neho vychádzal § 383 CSP. Obligatórne musí odvolací súd nariadiť odvolacie pojednávanie, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, a ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 CSP).

19. K predloženým dôkazom žalobkyňou v odvolacom konaní, odvolací súd v bode 15 odôvodnenia uviedol, že „s ohľadom na tzv. neúplný apelačný systém nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie, nakoľko dôkazy (znalecký posudok č. 360/2019 znalca Ing. Jána Eliáša, kúpna zmluva č. 329/2009 z 13. januára 2009 uzavretá medzi žalovaným 1/ a Centrom mladých olympionikov, o. z. so sídlom Tatranská 295, Považská Bystrica, výpis uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva v Považskej Bystrici z 15. júla 2009, výpis z LV č. XXXX z 21. októbra 2009, rozhodnutie o umiestnení stavby zo 17. júna 2010, list Krajskej prokuratúry Trenčín z 30. septembra 2019), ktoré žalobkyňa predložila v odvolacom konaní sú novotami, na ktoré v danom prípade podľa § 366 CSP neprihliadať“. S prihliadnutím na predmet sporu a zistený skutkový stav, dovolací súd poznamenáva, že predmetom posúdenia namietanej neplatnosti kúpnej zmluvy bolo posúdenie splnenia zákonných podmienok pre prevod majetku obce v zmysle § 9a ods. 8 zákona o majetku obcí. Pokiaľ súd prvej inštancie skonštatoval dodržanie zákonného postupu žalovaného 1/ pri prevode majetku obce v prospech žalovanej 2/, akékoľvek ďalšie uplatnené námietky týkajúce sa iných skutkových okolností a uzavretých zmlúv s iným subjektom ako žalovanou 2/, nemohlo byť dôvodom pre postup vyplývajúci z § 385 CSP.

20. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

21. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti

Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

22. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že z procesného postupu odvolacieho súdu nevyplýva, žeby konanie bolo zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľky v takej intenzite, žeby bolo možné konštatovať porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom (II.ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

23. Podľa § 421 ods.1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

25. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

26. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

27. V rámci dovolacieho prieskumu pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd konštatuje jeho vymedzenie v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 432 ods. 2 CSP, preto pristúpil k meritórnemu posúdeniu namietaného nesprávneho právneho posúdenia vymedzenej právnej otázky, týkajúcej sa posúdenia odôvodnenia dôvodu hodného osobitného zreteľa pri prevode majetku obce v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí. Predmetná otázka bola predmetom posúdenia vo veci vedenej na dovolacom súde pod sp. zn. 4Cdo/162/2018, avšak v záujme ustálenia vyriešenia tejto otázky, považoval dovolací súd uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP za prípustný (I. ÚS 51/2020).

28. Podľa čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktoré ustanoví zákon. Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

29. Podľa čl. 65 ods. 1 ústavy obec a vyšší územný celok sú právnické osoby, ktoré za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodária s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami.

30. Z citovaných článkov ústavy vyplýva, že v právnom štáte nie je na uvážení orgánu verejnej moci, či uplatní kompetenciu, ktorú mu priznáva ústava alebo zákon. Povinnosťou každého orgánu verejnej moci je preto konať, uplatniť svoju kompetenciu vždy, v celom rozsahu a včas.

31. Podľa 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí v znení účinnom do 31. januára 2019, ustanovenia odsekov 1 až 7 sa nepoužijú pri prevode majetku obce, a to pri prevodoch majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa, o ktorých obecné zastupiteľstvo rozhodne trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov, pričom osobitný zreteľ musí byť zdôvodnený; zámer previesť majetok týmto spôsobom je obec povinná zverejniť najmenej 15 dní pred schvaľovaním prevodu obecným zastupiteľstvom na svojej úradnej tabuli a na svojej internetovej stránke, ak ju má obec zriadenú, pričom tento zámer musí byť zverejnený počas celej tejto doby.

32. Citované ustanovenie § 9a zákona o majetku obcí upravuje zásady nakladania s majetkom obce, pričom v ods. 8 upravuje taxatívne vymedzené prípady, v ktorých môže obec realizovať prevod svojho majetku mimo rámca určeného v ods. 1 až 7. Aj pri takýchto prevodoch majetku obce však obec musí postupovať so zreteľom na všeobecnú zásadu hospodárneho a efektívneho nakladania s majetkom obce. Účelom úpravy je umožniť obciam previesť svoj majetok priamo určenej konkrétnej osobe, kedy obec nemusí realizovať obchodnú verejnú súťaž, dražbu, ani priamy predaj. Zákon o majetku obcí nekonkretizuje prípady hodné osobitného zreteľa. Podmienkou je rozhodnutie trojpäťtinovej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva, v ktorých prípadoch takýto postup uplatní. Táto kompetencia je zákonom daná len obecnému zastupiteľstvu ako kolektívnemu orgánu obce, pričom obec môže vo všeobecne záväznom nariadení určiť, ktoré typy prípadov bude považovať za hodné osobitného zreteľa. Pričom každý prípad treba posúdiť individuálne a za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok, ktorými sú uznesenie obecného zastupiteľstva prijaté trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov, zdôvodnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa, zverejnenie zámeru obce previesť majetok týmto spôsobom najmenej 15 dní pred schvaľovaním prevodu obecným zastupiteľstvom na svojej úradnej tabuli a na svojej internetovej stránke, ak ju má obec zriadenú, pričom tento zámer musí byť zverejnený počas celej tejto doby.

33. V okolnostiach preskúmvanej veci je nesporné, že zákonné podmienky stanovené pre nakladanie s majetkom obce vyplývajúce z § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí boli splnené. Zámer previesť majetok bol mestom Považská Bystrica (žalovaným 1/) vopred zverejnený a po uplynutí 15-dňovej lehoty od zverejnenia zámeru prevodu označeného majetku Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici uznesením č. 103/2018 z 20. augusta 2018, odsúhlasilo spôsob prevodu vlastníctva pozemkov z dôvodu hodného osobitného zreteľa v intenciách § 5 ods. 4 písm. k) Zásad hospodárenia s majetkom mesta Považská Bystrica a tým istým uznesením následne schválilo aj prevod predmetných pozemkov v prospech žalovanej 2/. Uznesenie bolo schválené trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Predmetom prevodu bol prevod vlastníctva nehnuteľného majetku mesta Považská Bystrica v k. ú. Považská Bystrica zapísaného na LV č. XXXX, pozemkov C KN parcelných č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 102 m², č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 51 m² a č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2223 m² v prospech spoločnosti Mestská dopravná spoločnosť a. s. Považská Bystrica v celosti, ktorá je vlastníkom príľahlých pozemkov, na ktorých sa nachádza autobusové nástupište za cenu 67 240,80 eura, určenú na základe znaleckého posudku, za účelom rekonštrukcie autobusového nástupišťa v rámci zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti dopravy a cestujúcich v danej lokalite. Zákonnosťou uznesenia Mestského zastupiteľstva mesta Považská Bystrica č. 103/2018 z 20. augusta 2018 sa podrobne zaoberala Okresná prokuratúra Považská Bystrica pod sp. zn. PD 24/19/3306 dňa 22. februára 2019, ktorá podnet odložila bez prijatia niektorého z prokurátorských opatrení. Nezákonnosť predmetného uznesenia bola preskúmvaná aj Krajskou prokuratúrou v Trenčíne č. KD 101/19/3300-2 zo 14. mája 2019 s tým, že Krajská prokuratúra Trenčín konštatovala, že po preskúmaní predloženého opakovaného podnetu, ako i administratívneho spisu mesta Považská Bystrica vzťahujúceho sa k namietanému prevodu majetku mesta, bol podnet odložený bez prijatia niektorého z prokurátorských opatrení.

34. Rozhodnutie obecného zastupiteľstva o majetkovoprávnom úkone nie je autoritatívnym výrokom

obce, ktorým sa individuálny právny vzťah účastníkov zakladá, mení alebo ruší, ale je prejavom vôle obce. Tento prejav sa tvorí a prejavuje uznesením obecného zastupiteľstva. Právne účinky vyvolá však len vtedy, ak spĺňa formálne a meritorne náležitosti (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžo/212/2010 z 29. septembra 2011).

35. Z rozsudku najvyššieho súdu z 28. novembra 2019 sp. zn. 4Cdo/162/2018 vyplýva, že „Vo vzťahu k namietanej danosti dôvodu hodného osobitného zreteľa treba zdôrazniť, že zákon tieto prípady nešpecifikoval (nešpecifikuje ich ani súčasná právna úprava), a tak ponechal na obciach, aby si mohli individuálne vypracovať zásady, v ktorých vo všeobecnosti upravia, ktoré prípady bude možné považovať za hodné osobitného zreteľa pri prevode ich majetku. V zásade by malo ísť o prípady s preferenciou iného ako ekonomického záujmu, kedy by bolo neprimerane tvrdé postupovať podľa zákona. Pokiaľ zákonodarca ponechal rozhodovanie o použití tohto postupu v pôsobnosti obecného zastupiteľstva, nie je možné, aby jeho použitie v konkrétnom prípade bolo predmetom externého posúdenia. Sú to práve obecní (miestni) poslanci, ktorí detailne poznajú situáciu v obci a potreby jej obyvateľov, a dokážu vyhodnotiť, či dôvod hodný osobitného zreteľa je reálne daný. V tejto súvislosti treba poznamenať, že zákonom predpísané kvórum na prijatie rozhodnutia o takomto postupe by malo garantovať, že ide o skutočnú vôľu obecného zastupiteľstva uprednostniť iný významný záujem, ktorý v danom prípade prevyšuje ekonomické záujmy.“

36. Dôvod hodný osobitného zreteľa je neurčitým právnym pojmom, ktorého naplnenie treba posudzovať vždy ad hoc. Jeho obsah vymedzenia je vždy iný a v každom rozhodnutí samosprávy posudzovaný individuálne. Obec ako subjekt územnej samosprávy pri hospodárení s ich majetkom má dostatočnú voľnosť, ktorá je nevyhnutnou podmienkou zabezpečujúcou samostatnosť obce pri rozhodovaní o nakladaní s majetkovou základňou slúžiacou plneniu verejných úloh. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že základným cieľom pri nakladaní majetku obce je, okrem zákonom ustanovených výnimiek, dosiahnutie najmenej trhovej ceny.

Obec sa tak pri nakladaní so svojím majetkom má správať s povinnosťou riadneho hospodára. Vymedzenie účelu prevodu a tým aj zdôvodnenie prípadu hodného osobitného zreteľa v kontexte naplnenia zákonných podmienok vyplývajúcich z § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí, preto v preskúmvanej veci nemožno považovať za neurčité, či nelogické. Vychádzajúc z vymedzeného účelu prevodu, ktorým bola rekonštrukcia autobusového nástupišťa v rámci zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti dopravy a cestujúcich v danej lokalite, možno takéto vymedzenie a postup pri nakladaní s majetkom obce považovať za legitímne, logické a zodpovedajúce aktuálnemu skutkovému i právnemu stavu. Uplatnenú námietku nesprávneho právneho posúdenia splnenia zákonných podmienok pri prevode majetku obce a s tým súvisiaceho vymedzenia dôvodu hodného osobitného zreteľa ako výnimky z postupu vyplývajúceho z § 9a ods. 1 až 7 zákona o majetku obcí, dovolací súd nepovažoval za nedôvodnú, keďže právne posúdenie súdmi nižších inštancií bolo správne vrátane splnenia zákonných podmienok pre nakladanie s majetkom obce.

37. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd preto zamietol dovolanie ako nedôvodné v súlade s § 448 CSP.

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaných v dovolacom konaní, ktorým priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v súlade s § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.